

Foto: tannlege Pål Hermansen.
Design: Mike Mills.

Redaktør:
Gudrun Sangnes

Journalist:
Ellen Beate Dyvi

Redaksjonssekretær:
Kristin Aksnes

Redaksjonskomité:
Jon E. Dahl
Tor E. Torbjørnsen
Anne Berit Utkilen

ABONNEMENT
Abonnementspris for ikke medlemmer
og andre abonnenter kr 1225,-
Bestilles i NTFs sekretariat.

ANNONSER
Henv. markeds konsulent Eirik Andreassen,
NTFs sekretariat

TELEFON OG ADRESSE
Frederik Stangs gate 20,
postboks 3063 Elisenberg, 0207 Oslo
Tlf. 22 54 74 00, faks 22 55 11 09
E-post: tidende@tannlegeforeningen.no
<http://www.tannlegetidende.no>

UTGIVER
Den norske tannlegeforening,
www.tannlegeforeningen.no
E-post: tannlegeforeningen@tannlegeforeningen.no

ISSN 0029-2303
Opplag: 5 600
15 nummer per år
Parallellpublisering og trykk: PDC Tangen
Grafisk design: Mike Mills

Fagpressens redaktørplakat ligger til grunn for utgivelsen. Alt som publiseres representerer forfatterens synspunkter. Disse samsvarer ikke nødvendigvis med redaksjonens eller Den norske tannlegeforeningens offisielle synspunkter med mindre dette kommer særskilt til uttrykk.

I et jubileumsår

Det er juni og feiringen, eller markeringen, av 100-årsjubileet for Norge som selvstendig nasjon, er i full gang. I alle sammenhenger skuer man tilbake: Hva skjedde i 1905? Og hvordan har det påvirket utviklingen? Hva mente for eksempel tannlegene og foreningen om det som skjedde?

Går vi tilbake til den aktuelle årgangen av Tidende, er det ikke så mye å finne når det gjelder selve hendelsen og omstendighetene rundt den. Men daværende formann, Smith Housken, åpnet NTFs 13. årsmøte og 16. generalforsamling i oktober 1905 med følgende ord: «Førend vi begynder vort arbeide, skal vi mindes de bevægede dage, vi har gjennomlevet, siden vi sidst var samlede. Uventede politiske aarsager har bevirket, at vort land nu staar frit og selvstændigt, efterat vi i aarhundreder har staaet mer eller mindre bundne til andre lande. Lad os haabe, at den nye tid vi gaar i møde, vil blive til glæde og gavn for vårt kjære fedreland.» For øvrig er det lite som viser at tannlegene eller foreningen på noen måte var engasjert i den politiske situasjonen som landet befant seg i. Det er kanskje naturlig: Tidende er et fagtidsskrift og innholdet var da som nå, i hovedsak preget av fag. Det var stort sett de praktiske og jordnære kliniske problemstillingene som syntes å oppta medlemmene av foreningen.

I det omtalte referatet går det imidlertid tydelig fram at samarbeidet med de svenske kollegene for en tid ble avbrutt, idet et skandinavisk møte som skulle vært avholdt i København, ble utsatt på grunn av de politiske forhold. «Forslaget herom kom fra svensk side, og, omend ugjerne, måtte vi naturligvis gaa med paa det. Det kunne jo ikke gaa an, at nordmændene gikk med på at trumfe mødet igjennem, naar de svenske kolleger fandt ikke at kunde arbeide sammen med os...vi faar dog haabe, at den tid atter snart vil oprinde, at nord-

mænd og svensker kan mødes til kollegialt samarbeide; tiden vidsker ud og læger selv de dybeste saar.»

At de norske tannlegene ikke bar nag til sine svenske kolleger, ble også dokumentert da N.T.F.s Tekniske Tandlægeinstitut samme høst ble åpnet, etter iherdig innsats fra foreningen. Som bestyrer ansatte man en svenske, J.N. Sandblom (tidligere omtalt i sommerheftet i 2002). To av foreningens medlemmer var i 1905 på en reise til Amerika som skulle få «varig betydning for den norske tandlægestand». Der ble de kjent med Sandblom, som da var favorittleiven til odontologiens «far», G.V. Black. På samme reise fikk de to kollegene kontakt med dr. Owre som gav dem oppskrift på og tillatelse til å produsere og selge Owres amalgam i «foreningens fortjeneste». Nevnes kan det også at foreningen, som da hadde 190 medlemmer, samme år fikk eget hus.

Ser vi på forholdet til svenskene i dag, 100 år senere, så har tiden opplagt leget alle sår. Nå er det fritt arbeidsmarked, og både arbeidsmessig, foreningsmessig og på fakultetene samarbeider alle de nordiske landene. I Tidende er vi ikke minst stolte over de fellesprosjektene vi i de respektive tannlegetidsskrifter har klart å gjennomføre i løpet av de siste 12 årene. Og det er ingen planer om å avslutte dette nordiske samarbeidet, selv om språkforståelsen mellom landene synes å være dalende.

Når dette Tidende kommer ut, er feiringen kanskje på hell. Men da kan leserne glede seg over at vi også i år, ved hjelp av engasjerte kolleger, pånytt har klart å produsere et sommernummer av Tidende. Vi takker bidragsyterne og ønsker med dette alle våre lesere en riktig god jubileums- og ferieforsommer 2005.

Gudrun Sangnes